

Preek zondag 1426, voor 21 mei 2017mi, nr 555, JWB.

Votum en zegengroet	
Zingen	Ps 32:1,3
Gebed	
Lezen	Ezechiël 36:22-28 (reiniging werk van God) Mattheüs 28:16-20 (opdracht doop) Titus 3:1-7 (doop is overgang)
Zingen	Ps 31:1,2,9 (bescherming en verlossing)
Tekst	Zondag 26
Preek	
Zingen	Lb (2014) 351:1,2,3
Belijdenis	GK 179b
Gebed	
Collecte	
Zingen	Lb 868 (LvdK 434): 1,2,3.
Zegen	

(kinderen op podium, verhaal)

*Er was eens een juf, juf Anneke.
Een lieve juf, een slimme juf.
Juf Anneke gaat met haar klas op schoolreisje.
De hele klas gaat naar de dierentuin, Blijdorp.
Alle kinderen hebben snoepjes mee en drinken.
Ze gaat 's morgens vroeg met de bus.
Alle kinderen van juf Anneke stappen in.
En nu heeft juf Anneke iets slims bedacht.
Want vorig jaar was ze ook met een klas naar dierentuin.
Maar dat ging niet helemaal goed.
Het was druk in de dierentuin; er waren heel veel kinderen.
Juf Anneke keek steeds rond of alle kinderen er nog wel waren.
En soms was er iemand kwijt.
Eén jongen kwijt, Bernard.
Dat was zo zielig, hij wist niet maar waar zijn juf.
Hij liep te zoeken en te zoeken. Na een tijdje begon hij te huilen.*

*Daar kwamen gelukkig oppassers naar hem toe.
Oppassers van de dieren wilden hem terugbrengen naar de juf.
Maar Bernard was zo geschrokken.
'Ik weet niet waar mijn juf is'.
Hoe heet ze dan? 'Dat weet ik niet. Ze is een hele lieve juf'.
Lang haar? 'Weet ik niet, ik geloof het wel'.
Bernard wist het allemaal niet meer.*

*Het is gelukkig goed gekomen.
Maar dit moet niet nog eens, dacht juf Anneke.
Weet je wat ik doe?
Ik geef alle kinderen een rood kaartje.*

*Als ze door de dierentuin lopen, dan zie ik het direct.
Dat is mijn kind en dat en dat...
Ik heb ze meegenomen. [uitdelen].
En voor de kinderen is het gemakkelijk.
Ben je de juf kwijt, kun je het zo lezen: Ik hoor er ook bij.
Ik ben van juf Anneke.*

ik hoor er ook bij!

*Dat kaartje is zo gemakkelijk.
Je kunt precies zien wie er bij juf Anneke hoort.
De man van de ijsjes weet het.
Als je een ijsje wil, je laat je kaartje zien.
Juf Anneke heeft alle van te voren betaald.
'Ik hoor er ook bij'.
Zo gaat het ook bij de man de patat.
Ik hoor er ook bij.
Juf Anneke heeft al betaald.
Slim hè?*

*Maar.... nu is er een andere school met een meester.
Meester Christiaan.
Hij gaat naar de dierentuin met zijn klas.
En meester Christiaan heeft iets slims bedacht.
Vorig jaar was hij soms kinderen kwijt.
Weet je wat ik doe?
Als ik alle kinderen van mijn klas nu eens een rood kaartje geef...
Dan raak ik ze niet kwijt...*

*Even later komt er nog een klas in de dierentuin, de klas van juf Nienke.
En nog een klas, de klas van Meester Dorus en van juf Vivian.
Allemaal iets slims bedacht, de kinderen hebben een rood kaartje om hun nek.
Wie weet nog wie bij welke juf hoort? Heel de dierentuin vol met kinderen met
een rood kaartje. Krijg je nog ijs als je je kaartje laat zien? Hoe weet de man
van ijs, dat je bij juf Anneke hoort?
Is er dan wel betaald?*

*Hoe moet het nu? ... Dat ga ik straks vertellen.
In de preek vertel is soms over de klas van juf Anneke.
Dat moet je maar even met je kaartje wapperen.
En dan vertel ik verder over juf Anneke en haar klas.
Jullie mogen weer gaan zitten.*

Gemeente van Christus,

Dat met die kaartjes, dat gaat over de doop natuurlijk.
Wij zijn gedoopt; teken dat wij bij de Heer horen.
De doop belooft ons vergeving en eeuwig leven.
Maar.... er zijn zoveel mensen gedoopt.
Mensen die God gebroken hebben.
Mensen die eigenlijk nooit bij de Heer gehoord hebben.
Ze zijn wel gedoopt, hun ouders vonden dat wel mooi, maar ouders hebben nooit
verteld wat dat betekent.

ik hoor er ook bij

Zij kennen de Heer niet.

Zegt de doop nog wel wat?

Ongeveer de helft van de Nederlanders is gedoopt.

Maar lang niet de helft is christen, nog geen 20% gaat naar een kerk.

Wat zegt de doop dan nog?

Is het nog wel zeker dat je krijgt wat God belooft?

Ik ga proberen antwoord te geven op deze en andere vragen.

(klik) De doop: geestelijke hygiëne komt van God.

- a. wat laat het zien?
- b. wat heb je er aan?
- c. wat doe je er mee?

a. **(klik)** Geestelijke hygiëne, dat moet ik uitleggen.

Eerst hygiëne, daar heeft iedereen mee te maken.

Wij wassen ons iedere dag.

Waarschijnlijk vanmorgen nog gedoucht.

Belangrijk om er schoon uit te zien en fris te ruiken.

Niet alleen prettig, ook nodig.

Als wij ons niet wassen, maken bacteriën en schimmels ons ziek.

Soms wordt er een bacterie gevonden in het voedsel.

Voedsel wordt uit winkels gehaald en vernietigd.

Voedselveiligheid vinden we belangrijk en voorkomt dat ziekten uitbreken.

3

Tel eens op hoeveel tijd wij besteden aan hygiëne.

Lichaamsverzorging, kleren wassen, huis schoonhouden, de vaat wassen.

Als je werkt in voedselverwerking of ziekenhuis, weet je alles van hygiëne.

Iedereen houdt zich meer of minder bezig met dingen schoonhouden.

(klik) Dat beeld van wassen, schoonmaken kunnen we ons voorstellen.

Dat is het teken van de doop, dat de Heer ons gaf.

Er is in de loop van de eeuwen veel meningsverschil geweest over de doop.

Voor wie geldt de doop?

Wie mag dopen?

Is de doop altijd geldig?

Mag je iedereen dopen?

Kinderdoop of volwassendoop?

Onderdompeling of besprenkeling? Enzovoorts.

Maar één ding was duidelijk: de doop beeldt uit dat wij gewassen worden.

Zo zeker als ons lichaam gewassen wordt door water, zo zeker wast de Heer onze zonden af.

De doop beeldt onze geestelijke hygiëne uit.

De Heer ruimt bij ons het vuil, de zonde op.

Voor mensen in Israël had schoonmaken, wassen, extra betekenis.

In de wetten van Mozes staan veel regels over wassen.

Een Israëliet moest zich wassen als hij een lijk had aangeraakt, of schimmel of een dood dier.

Als je een kind kreeg, of ongesteld was, als je geslachtsgemeenschap had gehad. (**klik**) Dan was je onrein: je mocht niet in de tempel komen, niet offeren, geen contact met de Heer. Eerst jezelf reinigen.

Niet elke onreinheid duurde even lang of had het zelfde ritueel. Maar bij elke reiniging moest je je in ieder geval wassen. Dus wassen, reinigen, had voor een Israëliet altijd te maken met de Heer. Je moest je wassen om in de juiste verhouding tot de Heer te blijven. Denk je eens in: een Israëliet was veel bezig met rein en onrein. Ik noemde net een paar dingen waardoor je onrein werd. Zou je nu onrein volgens die regels? Hoeveel van ons, een kwart? Denk je eens in, je ziet hoeveel de mensen toen bezig waren met reiniging. Wil je leven, word je steeds onrein en moet je je steeds weer voor de Heer wassen.

Dat wassen, dat deed je zelf. Profeten gaan dan iets nieuws vertellen over wassen. Zij maken duidelijk, dat de Heer alleen zonde kan afwassen. Een mens kan zichzelf en zijn spullen schoonmaken, maar zichzelf de zonde afwassen, kan niet. Dat kan alleen de Heer doen. Je leest dat in Ezechiël 36 of in Psalm 51. (**klik**) Steeds duidelijker wordt het onderwijs in het Oude Testament: alleen de Heer kan zonde wegdoen. Hij alleen kan zorgen voor een goede verhouding tussen God en mens.

Dat zit in de doop die de Heer Jezus instelt. Het nieuwe is: de doop van de Heer Jezus is één keer. Wie één keer gewassen is, wordt nooit meer vuil. Want de doop beeldt een definitieve reiniging uit. De doop wijst naar wat Jezus gedaan heeft.

De catechismus noemt de doop: wassen met het bloed van Christus. De bijbel zegt een paar keer dat zonden 'bedekt worden door het bloed van Christus'¹. Dat is beeldspraak; dat nemen wij niet letterlijk; bloed maakt niet schoon.

(**klik**) Het bloed van Christus, dat is een uitdrukking voor de dood van Christus. Hij heeft zijn bloed gegeven, Hij heeft zijn leven gegeven. En zijn dood, zijn bloed, heeft de waarde dat wij onze zonden kwijtraken. De Heer kijkt naar ons alsof wij niets verkeerd gedaan hebben. Dat doet de Heer omdat Christus zij leven gaf. Dat vatten wij samen met: wij zijn gewassen door het bloed van Christus. Schoon voor God, goed in Gods ogen, de doodstraf is ondergaan door Christus.

En daarom hoeft de doop maar één keer. De doop is de verklaring van de Heer, dat wat Christus deed voor mij is. Een officiële verklaring van God: wat Christus deed, staat op mijn naam.

¹ 1 Petrus 1:2; Openbaring 7:14

Wie hoort er bij? Laat je kaartje maar zien.
In de dierentuin lopen allemaal kinderen met een rood kaartje om de nek.
Niet alleen kinderen van juf Anneke.
Maar... ieder kind uit de klas weet dat juf Anneke het kaartje gegeven heeft.
Zij zelf heeft het gegeven.
Al staan er twintig vreemde kinderen met rode kaartjes...
juf Anneke weet: jij hoort bij mij. En jij. Ik hoor er bij.

ik hoor er ook bij!

Wat laat de doop zien?
Het is de verklaring van God, dat Hij mij schoon wast.
Het teken, dat alles van de Heer Jezus voor mij is.
Ik weet dat mijn doop geldig is, omdat de Heer zelf mij liet dopen.

b. (**klik**) De doop: geestelijke hygiëne komt van God. Wat heb je er aan?

Wat je aan de doop hebt, het beste te zien bij overgangsmomenten.
De Joden op de eerste Pinksterdag.
Petrus vertelt dat Jezus de Messias is en dat Hij door hen gekruisigd is.
De mensen erkennen hun zonden en vragen aan Petrus: wat moeten wij doen²?
Petrus zegt dan: keer u af van uw huidige leven en laat u dopen.
(**klik**) Overgang van ongelof naar geloof, dan de doop.
Vanaf de doop leef je als gelovige.

Dat zie je ook bij Saulus.
Eerst een vijand van Christus.
Maar de Heer Jezus dwingt hem de waarheid te zien; komt tot geloof.
Vanaf dat moment is hij christen; hij hoort bij Christus.
Overgang van ongelof naar geloof, dan de doop.
Vanaf de doop leef je als gelovige.

Zo gaat dat nog steeds: mensen komen tot geloof.
Iemand hoort over God en de kerk.
Dan is er niet direct geloof; misschien eerst een beetje belangstelling.
Soms eerst verzet en vooroordeel tegen geloven en kerk.
Maar door blijvend contact en er iets over horen, komt er soms belangstelling.
Een aarzelend begin van geloven, misschien nog eens een terugval.
Maar langzaam maar zeker brengt de Heilige Geest iemand zo ver: ik wil voortaan bij Christus horen.
Ik heb vergeving van zonden nodig; ik ben op weg naar het eeuwige leven.
Zo gegroeid, komt er een moment dat je openlijk dat wil verklaren dat je je hele leven bij de Heer Jezus willen blijven.

En op dat punt staat de doop.
Je kijkt terug: ik wil niet meer leven zonder Christus.

² Handelingen 2:37

Zoals het vroeger was, wil ik niet; niet meer zonder danken, zonder hulp.
Het oude leven, zonder God was verkeerd, zonde.
En dan wordt het oude leven als het ware afgewassen.
Het oude leven is weg, je begint een nieuw leven.
En dat mag iedereen zien, ook jezelf.
(klik) Dat is de doop: oude leven afgewassen, nieuw leven begonnen.

Dat is belangrijk voor jezelf.
Ons geloof is niet altijd zo sterk, misschien dat je wel eens terugverlangt:
doen wat je zelf wil; nergens rekening mee houden.
Dan heb je wat aan je doop.
Die doop laat zien: ik ben een wissel overgegaan.
Ik kan niet zomaar terug.
Het is alsof je een contract hebt getekend: ik hoor bij Christus.
Dat is van onze kant gezien.

De andere kant is nog sterker.
De Heer heeft een contract getekend.
Hij zegt, dat Hij dat oude leven weggedaan heeft.
Of: de zonde heerst niet meer in jouw leven.
De Heer belooft dat.
Een leven naar eigen inzichten hoort niet bij je.
En de Heer geeft de Heilige Geest om dat waar te maken.
Let daar eens op, dat er een heleboel dingen in je je leven goed gaan.
Het is niet alleen maar zonde en eigen wil in je leven.
Maar de Heilige Geest geeft ook vruchten van geloof.
Dat is beloofd, dat hoort bij de doop, dat is te zien.
Dank de Heer voor dingen die je goed doet.

Wat heb je aan je doop?
De doop beeldt uit dat je christen bent, je laat je beheersen door Christus' wil.
Het begin van ons leven met de Heer wat nooit eindigt.
(klik) De doop is bedoeld als teken onderweg.
Een teken dat je in alles met de Heer leeft.

De kinderen van juf Anneke kregen een rood kaartje.
Laat maar even zien.
En wanneer? Als ze weer naar huis gaan? ... **ik hoor er ook bij!**
Nee, dan heb je er niets meer aan.
Nee, juist als ze naar binnen gaan, vooraf, voor in de dierentuin.
Het kaartje laat zien wie je bent en dat je bij juf Anneke hoort.
Het kaartje helpt je als je de juf kwijt bent, je kunt laten zien waar je bij hoort.

De doop laat zien dat wij andere mensen zijn geworden.
God verklaart ons tot schone mensen, de zonde is afgewassen.
En daar komt iets bij: de doop beeldt onze verandering uit.
Wij laten ons niet meer door de zonde beheersen.

(klik) Twee woorden, daar ging het tot nu toe over: *rechtvaardiging en heiliging*.
Rechtvaardiging: de doop, wat laat het zien?

De catechismus noemt dat gewassen met het bloed van Christus: rechtvaardiging. Christus heeft de zonde voor zijn rekening genomen. Hij gaf zijn leven voor ons in de plaats, legt al het goede op ons. Gods verklaring, dat wij rechtvaardige en goede mensen zijn.

Het tweede woord 'heiliging': de doop, wat heb je er aan? Heiliging, dat is gewassen met de Geest van Christus. Dat is: Christus werkt aan verandering; Hij leert ons leven met die verklaring. Hij is de baas in ons leven; Hij leert ons wat goed is en wat niet. Je kijkt ermee vooruit: wie gedoopt is, is begonnen met een leven voor Christus.

(klik) Ik ga naar de laatste vraag van de preek. De doop, Gods hygiëne, wat doe je er mee? De Heer Jezus gaf de doop na zijn opstanding uit de dood. De BVI-bijeenkomsten gaan deze maand over die opstanding. Christus heeft zijn macht laten zien; Hij kan alles aan. Hij is de Koning van de wereld.

En die Koning zet alle leerlingen aan het werk. Hij stuurt ze de wereld in; de wereld wordt weer goed. Laten alle mensen God leren kennen, naar Hem luisteren. Want de mens is gemaakt om in liefde en eensgezindheid op aarde te leven. Hij is gemaakt om de Heer lief te hebben. En daarom kwam Christus op aarde.

(klik) Dat kan nu weer; de Heer geeft er de kracht voor.

De dag van de doop is het begin van het tijdperk, dat je leeft voor de Heer. De meesten van ons kregen de doop al vroeg, als baby. Vanaf je geboorte op weg met God, om met plezier de Heer te kennen. Je bent kind van God. Dat is goed om te weten. Zeker als je veel over jezelf nadenkt, onzeker bent soms. Als jongere ontdekt je steeds meer wie je bent. Misschien val je jezelf soms ook tegen. Ook als je ouder wordt, iedere levensfase kan nieuwe onzekerheid geven. Val terug op je doop: je weet dat je kind van God bent. Doe wat met je doop. Je bent kind van God; vraag om Gods beloften, vraag om geloof en inzet.

ik hoor er ook bij!

Maar zegt de doop nog wel iets? Ik begon de preek met de kinderen in de dierentuin (laat maar zien). Alle kinderen uit de klas hebben een rood kaartje; zij horen bij juf Anneke. Maar er lopen veel meer kinderen met een rood kaartje. Wat zegt dan zo'n kaartje nog? Duizenden Nederlanders zijn gedoopt, maar velen zijn geen christen. Wat zegt de doop dan nog? Inderdaad, het teken van de doop is uitgehold. De Heer geeft de doop als hulp voor ons op weg naar het eeuwige leven. Maar sommige mensen hebben geen idee wat de Heer met de doop bedoelt.

ik hoor er ook bij

Is daarmee de doop waardeloos? Nee.
De kinderen kennen hun juf.
Onze juf Anneke heeft mij dit kaartje zelf gegeven.
Alle kinderen kennen de juf, de juf kent haar kinderen.
Een kind kan altijd naar juf Anneke toekomen; zij weet dat het bij haar klas hoort.
Andere kinderen hebben misschien ook een rood kaartje, maar dat verandert niets aan de verhouding tussen de juf en de kinderen uit haar eigen klas.
En als de man van het ijs geen ijs wil geven, dan roep je de juf erbij.
En dan moet je eens kijken hoe snel die man ijs geeft!
De doop is geldig, omdat de Heer jou kent en jij Hem.
(klik) Wat Hij belooft, dat doet Hij.

Er zijn mensen die God niet kennen, maar wel ooit gedoopt zijn.
Zelfs voor hen is de doop niet waardeloos.
Nu past het beeld niet meer.
Een juf kan niet iedereen in de dierentuin aandacht geven.
Maar onze Heer God kan dat wel, en wil dat ook.
Zelfs mensen die gedoopt zijn, zonder dat het echt betekenis had, zulke mensen hebben toch met de beloften van de Heer te maken gekregen.
Misschien gaan ze op latere leeftijd zoeken naar wat een doop betekent.
Misschien ontdekken ze dan Gods beloften, horen daar over, nemen dat aan.
Dan horen ze ook bij Hem.
Die beloften zijn op een wonderlijke en verkeerde manier in hun leven gekomen.
Maar ze zijn er gekomen.
En bij de Heer mag je je daarop beroepen; ik ben gedoopt, ik wil bij U horen.
Dat wijst de Heer nooit af.

Lieve mensen, lieve schatten, bent u gedoopt? Jij? U?
De Heer gaf een persoonlijk teken: jij hoort bij Mij; jij hebt het recht Mijn kind te zijn.
Ben je gedoopt, dan weet je: ik ben op weg naar een eeuwig leven met de Heer.
Ik krijg er kracht voor, vraag daarom.
Laat je door die doop steeds laten aanmoedigen; blijf op weg, kom terug.
Blijf bij de God die je liefheeft.
Amen.

Ds.Jaap Boerma
GKv Rotterdam-Noord/Oost
21 mei 2017